

Tehy ry
PL 10
00060 Tehy

KUULEMISTILAISUUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö

**Tehy ry:n lausunto Opetus- ja kulttuuriministeriön kuulemistilaisuudessa 30.9.2022
varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 5 §:n muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annettua lakia siten, että varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja alennettaisiin nostamalla tulo rajoja 33 prosenttia. Muutoksen johdosta kuntien maksutuottojen arvioidaan alenevan noin 70 miljoonaa euroa. Tämä kompensoidaan kunnille kohdistamalla aiempaa suurempi osa yhteisöveron tuotosta kunnille. Verontilityslain ja tuloverolain muuttamisesta annetaan erillinen hallituksen esitys.

Esitys liittyy valtion vuoden 2023 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Tehy ry kannattaa varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 5 §:n muuttamista esitetyllä tavalla.

Vaikutusten arvioinnissa todetaan, että esitys saattaa nostaa varhaiskasvatuksen osallistumisastetta ja lisätä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrää. Maksujen alenemisen arvioidaan lisäävän varhaiskasvatukseen osallistumista 2 900 lapsella vuoteen 2026 mennessä. Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrän lisääntyminen edellyttää uuden henkilöstön rekrytointia sekä lisätilojen hankintaa. Tehy kantaa huolta siitä, että jo tällä hetkellä on kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön rekrytoinnissa suuria haasteita. Haluamme korostaa, että kaikkien lasten oikeus laadukkaaseen varhaiskasvatukseen tulee toteutua. Tämä edellyttää pikaisia toimenpiteitä alan veto- ja pitovoiman ratkaisemiseksi. Osana ratkaisua pidämme tärkeänä säilyttää nykyinen henkilöstörakenne alle 3-vuotiaiden ryhmässä.

Vaikutusten arvioinnissa todetaan, että hallitus on päättänyt syksyn 2022 budjettiriihessä kompensoida varhaiskasvatuksen maksutuottojen menetystä ja volyymien kasvua 1.1.2023 alkaen kohdistamalla aiempaa suuremman osan yhteisöveron tuotosta kunnille. Käytännössä yhteisövero ei kohdennu kuntiin samassa suhteessa kuin mitä kunnat menettävät varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuloina. Tästä aiheutuvaa haittaa lievennetään ylikompensaatiolla, eli maksutulokertymän menetystä (70 milj.€) kompensoidaan kohdentamalla 100 milj. € yhteisöveron tuottoa kunnille. Tehy pitää tärkeänä, että kunnille kompensoidaan menetetty tuotto täysimääräisesti ja että tulojen vähentyminen ei vaikuta laadukkaaseen varhaiskasvatuksen toteuttamiseen ja esimerkiksi henkilöstö- ja sijaismäärärahojen vähentymiseen.

Helsingissä 30.9.2022

Millariikka Rytönen
Puheenjohtaja
Tehy ry

Lisätietoja: Eva Siitonen, sosiaalipoliittinen asiantuntija, Tehy ry, eva.siitonen@tehy.fi